ÖMKi
Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet
ÉLVONALBELI KUTATÁS. ÖKOLÓGIAI SZEMLÉLET. FENNTARTHATÓ JÖVŐ.

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok! **2020. évi 8. felhívás**

Szárazsággal és faggyal folytatódik az idei tavasz. Az utóbbiról szólt a március 30-ai felhívás. A csapadék hiányát pedig az ágyásokban láthatjuk, a felső 10-30 cm-es réteg száradt ki a leginkább. Mindenképpen törekedni kell a talaj vízmegtartó képességének növelésére, és a víztakarékos öntözésre. Ahol lehet, a talajt takarni kell, ha rendelkezésre áll, komposzttal, növényi maradványokkal (szalmával, fűkaszálékkal), esetleg fóliával, agroszövettel. Minél vastagabb a talajtakaró réteg, annál jobban fogja a talajt a felmelegedéstől és a túlzott párolgástól is védeni. A profik már rendszeresen használják a talajnedvesség megtartását segítő készítményeket. Ilyen pl. a VízŐr (WATER&SOIL Water Retainer talajkondicionáló és koncentrátum). Ezekkel egyben az öntözővízzel is spórolnak. Palántázás előtt vagy akár a cserépbe kiültetés előtt kell a talajba keverni a Gyökéritató nevű terméket, amely jellegzetes kialakítású, üreges szerkezetű csövecske, a talaj levegőzöttségét és vízmegtartóképességét is támogatja, és lebomló, természetes anyagból készült.

► A giliszták már megmozdultak az idén, a felszíni túrásukat március 14-én fotóztam. Hozzájuk hasonlóan a **talajlakó kártevők** is feléledtek, bár most a hideg és a száraz talajviszonyok miatt valószínűleg mélyebbre húzódnak. Nemsokára palántázunk. Mindenképpen számolni kell velük, a következő felhívás róluk szól majd.

► Az első szárnyas **cserebogarat** a tegnapi ásásnál találtam. Már kifelé igyekezett, most a róla szóló fejezetet olvassa. ☺ Egész nyáron folyamatosan számíthatunk a különböző cserebogárfajok kártételére. A levelek megrágásával okozzák a kisebb bajt, a tojásokból kifejlődő pajorok jelentősebb kártevők. A fáknál fonnyadás, kiszáradás jelzi a jelenlétüket. Csak a növények kiemelése után találjuk meg a lárvákat a lecsupaszított gyökerek közelében. Évekig tart a földalatti életük. Addig kellene elkapni a cserebogarakat, szipolyokat, amíg a levegőben vannak. Nehéz feladat, mert több fajuk is van és elhúzódik a rajzásuk. A sorközbe vetett csalogató növények és a gyökérnyakhoz bedugott félbevágott burgonyaszemek is elcsábíthatják a gyökerektől a pajorokat. Innen rendszeresen fel kell szedni és meg kell semmisíteni a lárvákat. Sajnos több faj csak a tojások lerakására repül be a kertekbe. A talajban élő pajorok ellen a nem ökológiai módszerekkel gazdálkodó termelők sem tudnak védekezni, keresik a megoldást. A kutatási eredményekből annyi látszik, hogy vannak olyan növények, amelyek illatát, pontosabban a gyökereik által kiválasztott anyagokat a cserebogarak elkerülik. Ilyen növény a zöldtrágyázásra és méhlegelőként is használt facélia. A javaslatunk az, hogy a kertben a szabadon álló, be nem vetett helyekre, a fák alá vessenek facéliát is tartalmazó

magkeveréket. Néhol fóliával takarják a gyümölcsös talaját, így akarják megakadályozni a tavaszi-nyári tojásrakásukat. A házikertekben nem hiszem, hogy beválna.

► Kora tavasszal az almafákon az **ormányos bogarak** csoportjába tartozó barkók, eszelények és bimbólikasztók is bajt okozhatnak. Többségük kifejlett bogárként telel át. Tavasszal éhesen, rágásra készen bújnak elő, így rögtön károsíthatnak, majd a bimbókba tojják a petéjüket. Később a kirágott lyukon keresztül távoznak, a fotó is májusban készült. Ebből már nem lesz gyümölcs. Enyhe volt a tél, jól teleltek, fokozottan figyeljenek rájuk.

Terítsenek egy fehér lepedőt az almafák alá és ütögessék meg az ágakat („kopogtatásos módszer"). Amennyiben nagy számban potyognak a 4-5 mm-es „hosszú orrú" bogarak, akkor indokolt lehet az apró cseppképzésű permetezés. Szükséghelyzeti engedélyt kapott a Pyregard nevű, természetes piretrint tartalmazó rovarölőszer, amely az engedélyokirata alapján almában a bimbólikasztó bogár ellen ökológiai gazdálkodásban is **használható**. A virágzás előtt az almafa általános kondícióját és ellenállóképességét erősítendő használjanak 4 liter/ha mennyiségű (házikertben 1% töménységű permetlé) Plan Tonic növénykondicionálót, és varasodásra érzékeny almafajta esetén valamilyen rézhidroxid hatóanyagú növényvédőszert a címkén ajánlott mennyiségben. Felhívjuk azonban figyelmüket arra, hogy a piretrin, bár kontakt hatású és rövid hatástartamú, de nem szelektív rovarölőszer, azaz nemcsak a kártevőket, hanem a hasznos szervezeteket is elpusztítja!

► A **Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara feromoncsapdái** a szilvamoly és a keleti gyümölcsmoly rajzáskezdetét jelzik. Meglepően korán jelent meg pl. a XI: kerületben a gyapottok bagolylepke és a cseresznyelégy is. Az adatokat itt tekinthetik meg.

Budapest, 2020. április 15.

Üdvözlettel és jó egészséget:

Zsigó György és az ÖMKi munkatársai